OF THE PRINCESS!

HOW TO SAVE THE PRINCESS USING 8 PROGRAMMING LANGUAGES

BY toggl Goon Squad

Jon Skeet top 0.01% overall

Senior Software Engineer at Google

Author of C# in Depth.

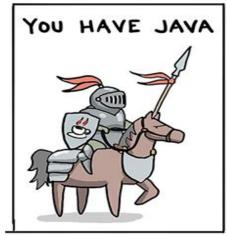
Currently a software engineer at Google, London. Usually a Microsoft MVP (C#, 2003-2010, 2011-)

Sites:

- C# in Depth
- Coding blog
- C# articles
- Twitter updates (@jonskeet)
- Google+ profile

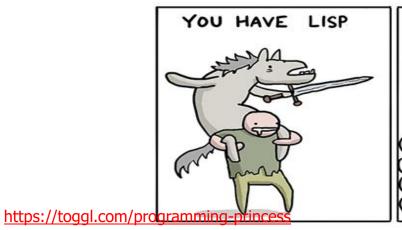

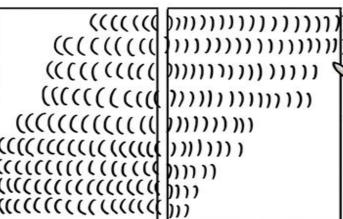

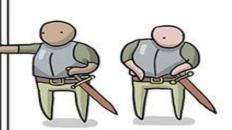

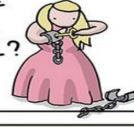

WE DON'T SUPPORT FREEING CAPTURED PRINCESSES, WE ALREADY HAVE THESE FREE PRINCESSES IN THE STANDARD LIBR ...

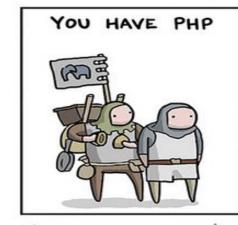
... WAIT, IS
THIS THE
PRINCESS
FROM THE
JAVA PANEL?

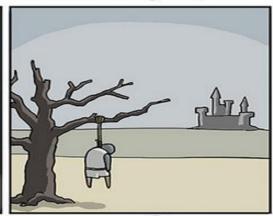

Peter Borovanský, KAI, I-18, borovan(a)ii.fmph.uniba.sk

H.P.Barendregt:

- funkcionálny program pozostáva z výrazu, ktorý je algoritmus a zároveň jeho vstup
- tento výraz sa redukuje (derivuje) prepisovacími pravidlami
- redukcia nahrádza podčasti inými (podľa istých pravidiel)
- redukcia sa vykonáva, kým sa dá....
- výsledný výraz (normálna forma), je výsledkom výpočtu

- 1930, Alonso Church, lambda calculus
 - teoretický základ FP
 - kalkul funkcií: abstrakcia, aplikácia, kompozícia
 - Princeton: A.Church, A.Turing, J. von Neumann, K.Gödel skúmajú formálne modely výpočtov
 - éra: WWII, prvý von Neumanovský počítač: Mark I (IBM), balistické tabuľky
- 1958, Haskell B.Curry, logika kombinátorov
 - alternatívny pohľad na funkcie, menej známy a populárny
 - "premenné vôbec nepotrebujeme"
- 1958, LISP, John McCarthy
 - implementácia lambda kalkulu na "von Neumanovskom HW"

Niektoré jazyky FP:

- 1.frakcia: Lisp, <u>Common Lisp</u>, ..., <u>Scheme</u> (<u>MIT</u>,<u>DrScheme</u>,<u>Racket</u>)
- 2.frakcia: Miranda, Gofer, Erlang, Clean, Haskell Platform(Hugs),

- 40 years ago, on October 17th, 1977, the Turing Award was presented to John Backus for his contribution to the design of high-level programming systems, most notably the Fortran programming language.
- He gave a lecture entitled <u>Can programming be liberated from the Von Neumann style?</u> in which he criticized some of the mainstream languages of the day, including Fortran, for their shortcomings. He also proposed an alternative: a **functional style of programming**.
- Viac: https://hackernoon.com/practical-functional-programming-6d7932abc58b

- Henderson, Peter (1980): Functional Programming: Application and Implementation, Prentice-Hall International
- R.Bird: Introduction Functional Programming using Haskell
- P.Hudak, J.Peterson, J.Fasel: <u>Gentle Introduction to Haskell</u>
- H.Daume: <u>Yet Another Haskell Tutorial</u>
- D.Medak, G.Navratil: <u>Haskell-Tutorial</u>
- Peyton-Jones, Simon (1987): <u>The Implementation of Functional</u> <u>Programming Languages</u>, Prentice-Hall International
- Thompson, Simon (1999): <u>The Craft of Functional Programming</u>, Addison-Wesley
- Hughes, John (1984): Why Functional Programming Matters
- Fokker, Jeroen: <u>Functional Programming</u> alebo <u>Functional</u>
 Parsers
- Wadler, Phil: <u>Monads for functional programming</u>

Frequently Asked Questions (comp.lang.functional)

Funkcia ako argument

doteraz sme poznali (??) posielanie funkcie ako argument program example;

```
To isté v jazyku C:
function first(function f(x: real): real): real;
begin
                                                     float first(float (*f)(float)) {
   first := f(1.0) + 2.0;
                                                      return (*f)(1.0)+2.0;
end;
                                                      return f(1.0)+2.0; // alebo
function second(x: real): real;
begin
   second := x/2.0;
                                                     float second(float x) {
                                                      return (x/2.0);
end;
begin
   writeln(first(second));
                                                     printf("%f\n",first(&second));
end.
```

http://www.rosettacode.org/wiki/Function_as_an_Argument#Pascal

Funkcia ako hodnota

(požičané z goovského cvičenia)

```
type realnaFunckia /*=*/ func(float64) float64
func kompozicia (f, g realna Funckia) realna Funckia {
  return (func(x float64) float64 {// kompozicia(f,g) = f.g
      return f(g(x))
  })
                                    // iteracia(n,f)=f^n
func iteracia(n int, f realnaFunckia) realnaFunckia {
  if n == 0 {
      return (func(x float64) float64 { return x }) //id
                                          // f . iter(n-1,f)
  } else {
      return kompozicia(f, iteracia(n-1, f))
```

Closures

(len pre fajnšmeckerov a/alebo pythonistov)

```
def addN(n):
                         # výsledkom addN je funkcia,
   return (lambda x:n+x) # ktorá k argumentu pripočína N
add5 = addN(5)
                         # toto je jedna funkcia x→5+x
                          # toto je iná funkcia y→1+y
add1 = addN(1)
                          # ... môžem ich vyrobiť neobmedzene veľa
print(add5(10))
                         # 15
print(add1(10))
                          # 11
                          # výsledkom je funkcia f<sup>n</sup>
def iteruj(n,f):
  if n == 0:
     return (lambda x:x) # identita
  else:
     return(lambda x:f(iteruj(n-1,f)(x))) # f(f^{n-1}) = f^n
add5SevenTimes = iteruj(7,add5) \# +5(+5(+5(+5(+5(+5(100))))))
print(add5SevenTimes(100))
                                  # 135
```


1960 LISP

- LISP je rekurzívny jazyk
- LISP je vhodný na list-processing
- LISP používa dynamickú alokáciu pamäte, GC
- LISP je skoro beztypový jazyk
- LISP používal dynamic scoping
- LISP má globálne premenné, priradenie, cykly a pod.
 - ale nič z toho vám neukážem ②
- LISP je vhodný na prototypovanie a je všelikde
- Scheme je LISP dneška, má viacero implementácií, napr. DrRacket

Scheme - syntax

```
<Expr> ::=
               <Const>
                <Ident>
               (<Expr0> <Expr1> ... <Exprn>)
                (lambda (<Ident1>...<Identn>) <Expr>) |
               (define <Ident> <Expr>)
definícia funkcie:
                                       volanie funkcie:
(define gcd
                                       (gcd 12 18)
  (lambda (a b)
                                               6
    (if (= a b)
      (if (> a b)
        (gcd (- a b) b)
        (gcd a (- b a))))))
```

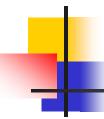

Rekurzia na číslach

```
(define fac (lambda (n)
  (if (= n 0))
    (* n (fac (- n 1)))))
(fac 100)
   933262....000
(define fib (lambda (n)
  (if (= n 0))
    (if (= n 1)
      (+ (fib (- n 1)) (fib (- n 2)))))))
(fib 10)
   55
```

```
(define ack (lambda (m n)
 (if (= m 0)
   (+ n 1)
   (if (= n 0))
      (ack (- m 1) 1)
     (ack (- m 1) (ack m (- n 1)))))))
(ack 3 3)
         61
 (define prime (lambda (n k)
   (if (> (* k k) n)
      #t
      (if (= (remainder n k) 0)
        #f
        (prime n (+ k 1))))))
 (define isPrime?(lambda (n)
     (and (> n 1) (prime n 2))))
```

pozbierať *dobré myšlienky* FP výskumu použiteľné pre výuku

Haskell (1998)

- nemá globálne premenné
- nemá cykly
- nemá side-effect (ani I/O v klasickom zmysle)
- referen ná transparentnos funkcia v0dy na rovnakých argumentoch dá rovnaký výsledok
- je striktne typovaný, aj ke typy nevy0aduje (ale ich inferuje)
- je lenivý (v spôsobe výpo tu). po íta len to o streba‰

FPCA, 1988

A History of Haskell: Being LazyWith Class

- 1. It should be suitable for teaching, research, and applications, including building large systems.
- 2. It should be completely described via the publication of a formal syntax and semantics.
- 3. *It should be <u>freely available</u>*. Anyone should be permitted to implement the language and distribute it to whomever they please.
- 4. It should be usable as a basis for further language research.
- 5. It should be based on ideas that enjoy a wide consensus.
- 6. It should <u>reduce unnecessary diversity</u> in functional programming languages. More specifically, we initially agreed to base it on an existing language, namely OL.

Prvá funkcia v Haskelli

•
$$y -> y+1$$

y.(+ y 1)
add1 y = y + 1

Mená funkcií a premenných malým písmenom

n-árna funkcia je n-krát unárna, nie však funkcia s argumentom n-tice

$$add x y = x + y$$

$$\bullet \quad \text{add'} (x,y) \qquad = x+y$$

$$add1 = add 1$$

$$add1 y = y + 1$$

$$y -> (1+y)$$

Zdrojový kód haskell1.hs

Funkcie a funkčný typ

pomenované funkcie

anonymné funkcie:

$$\x -> x * x$$

pomenovanie (definícia) funkcie:

$$f = \x -> x \x je rovnocenný zápis s $f x = x \x x$$$

$$g = add 1 = (\x -> \y -> x+y) 1 = \y -> 1+x$$

- funkčný typ: $t_1 \rightarrow t_2$ (funkcia z typu t_1 do typu t_2) asociativita typového operátora **doprava**:
- $t_1 \rightarrow t_2 \rightarrow t_3 \rightarrow t_4$ znamená $t_1 \rightarrow (t_2 \rightarrow (t_3 \rightarrow t_4))$

Skladanie funkcií

aplikácia funkcií je ľavo-asociatívna a nekomutatívna:

operátor . znamená skladanie funkcií

$$(.)::(t->t)->(t->t)->(t->t)$$

Príklady:

$$dvakrat f = f. f$$

inak zapísané
dvakrat f
$$x = f(f x)$$

naDruhu
$$x = x*x$$

posledny
$$x = head (reverse x)$$

Číselné funkcie

Faktoriál:

```
• fac n = if n == 0 then 1 else n*fac(n - 1)
```

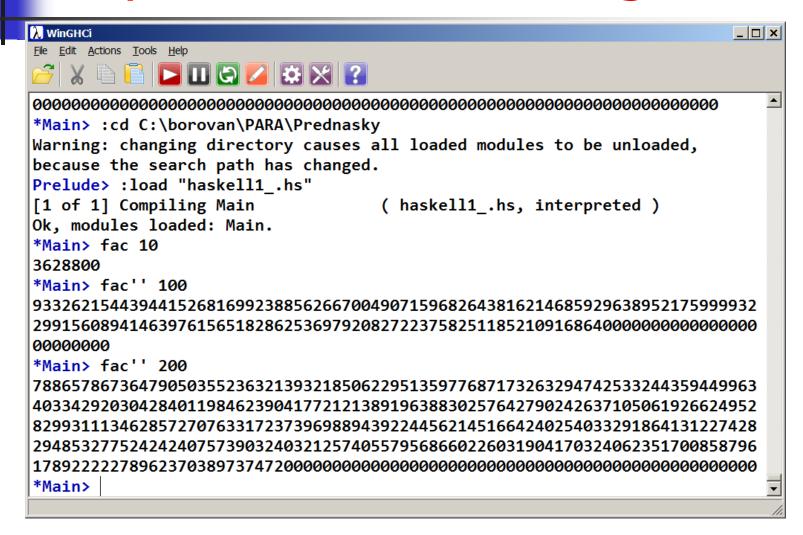
```
fac' 0 = 1
fac' n = n*fac'(n-1)
```

Klauzule sa aplikujú v poradí zhora nadol

Najväčší spoločný deliteľ

```
nsd 0 0 = error "nsd 0 0 nie je definovany"
nsd x 0 = x
nsd 0 y = y
nsd x y = nsd y (x `rem` y) -- x>0, y>0
```

http://www.haskell.org/

Podmienky (if-then-else, switch-case)

- power2 :: Int -> Int (typ funkcie)
 - -- typ funkcie nemusíme zadať, ak si ho vie systém odvodiť sám.
 - -- Avšak s typom funkcie si ujasníme, čo vlastne definujeme. -----
 - -- Preto ho definujme!

[1.0]

[2.0,1.0]

error :: String -> [f]

where blok

(priradenie do lokálnej premennej)

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

```
quadsolve a b c | delta < 0
                                          = error "complex roots"
                          | delta == 0 = [-b/(2*a)]
                          | delta > 0 = [-b/(2*a) + radix/(2*a),
Main> quadsolve 1 (-2) 1
                                              -b/(2*a) - radix/(2*a)
Main> quadsolve 1 (-3) 2
                                          where
                                              delta = b*b - 4*a*c
Main> quadsolve 1 0 1
[Program error: complex roots]
                                              radix = sqrt delta
Main> :type quadsolve
quadsolve :: f -> f -> [f]
Main> :type error
```

pod-výrazy sa počítajú zhora nadol

Vypočítajte xⁿ s logaritmickým počtom násobení:

```
Matematický zápis: x^n = x^{2^{(n/2)}} ak n je párne
                        x^n = x * x^{n-1} ak n je nepárne
         :: Int -> Int -> Int
power
power x n
                | n == 0
                (n \mod 2 == 0) = power (x*x) (n \dim 2)
                               = x*power x (n-1)
                 otherwise
alebo: x^n = x^{(n/2)^2} ak n je párne
power'
       :: Float -> Int -> Float
power' x n | n == 0
                                        = 1
                | (n \mod 2 == 0) = pom*pom
                | otherwise = x*power' x (n-1)
                where pom = power' x (n 'div' 2)
-- alebo ešte inak
                | (n \text{ 'rem' } 2 == 0)  = (power' x (n \text{ 'div' } 2))^2
```

Základné typy

Základné typy a ich konštanty:

```
- 5 :: Int, (59182717273930281293 :: Integer) (máme `mod`, `div`, odd, even ...)
```

```
- "retazec" :: String = [Char], 'a' :: Char
```

```
- True, False :: Bool (máme &&, ||, not – používajme ich)
```

n-tice:

```
(False, 3.14) :: (Bool, Double) ( pre 2-ice máme fst (False, 3.14)=False, snd (False, 3.14)=3.14)
```

Výrazy:

• if Bool then t else t :: t — typy then a else musia byt' rovnaké

Príklad:

- 1 if n `mod` 2 == 0 then 1 else 0
- if if n > 2 then n > 3 else n < 2 then 'a' else 'b' :: Char
- if n > 2 then if n > 3 then 4 else 3else if n > 1 then 2 else 1 :: Int

Zoznam je to, čo má hlavu a chvost

n-tice a zoznamy

n-tice

Konštanty:

(5, False)

```
(t_1, t_2, ..., t_n)
                                                 n > = 2
              :: (Int, Bool)
(5, (False, 3.14)) :: (Int, (Bool, Double)) != (Int, Bool, Double)
```

konštruktory: h:t, [] zoznamy konštanta: [1,2,3] [t]

napr. [Int], [Char]

vieme zapísať konštanty typu zoznam a poznáme konvencie 1:2:3:[] = [1,2,3]

V Haskelli nie sú polia, preto sa musíme naučiť narábať so zoznamami, ako primárnou dátovou štruktúrou

Zoznamy sú homogénne

sú vždy homogénne (na rozdieľ napr. od Lispu a Pythonu) vždy sú typu List<t> = [t]

konštruktory x:xs, []

```
1:2:3:[] [1,2,3]
0:[1,2,3] [0,1,2,3]
1:[2,3,4] = 1:2:[3,4] = 1:2:3:[4] = 1:2:3:4:[]
```

základné funkcie:

head :: [t] -> t	head $[1,2,3] = 1$
tail :: [t] -> [t]	tail [1,2,3] = [2,3]
null :: [t] -> Bool	null [1,2,3] = False

Najčastejšie operácie

```
[1,2] je 2-prvkový zoznam
(x:xs) je zoznam s hlavou x::t
    a chvostom xs::[t]
[x:xs] je 1-prvkový zoznam
    typu [[t]] obsahujúci (x:xs)
```

- zret'azenie append (++) :: [t] -> [t] -> [t]
 [1,2,3] ++ [4,5] = [1,2,3,4,5]
 ["Mon","Tue","Wed","Fri"] ++ ["Sat","Sun"]
 ["Mon","Tue","Wed","Thur","Fri","Sat","Sun"]
- priamy prístup k prvkom zoznamu !! [0,1,2,3]!!2 = 2 indexovanie (od 0) (!!): [t] -> Int -> t [1,2,3]!!0 = 1
- aritmetické postupnosti ...

```
[1..5] [1,2,3,4,5] [1,3..10] [1,3,5,7,9]
```

Zoznamová rekurzia 1

```
len :: [a] -> Int
                           -- polymorfická funkcia
                           -- vypočíta dĺžku zoznamu
      = 0
len []
len (z:zs) = 1 + len zs
selectEven :: [Int] -> [Int] -- vyberie párne prvky zo zoznamu
selectEven [] = []
selectEven (x:xs)
              = x : selectEven xs
              otherwise = selectEven xs
                                     Main> len [1..4]
                                     Main> selectEven [1..10]
                                     [2,4,6,8,10]
```

Zoznamová rekurzia 2

```
-- ++
append :: [a] -> [a] -> zreťazenie zoznamov rovnakého typu
append [] ys = ys -- triviálny prípad
append (x:xs) ys = x:(append xs ys) -- rekurzívne volanie > append [1,2] [3,4]
                                                  [1,2,3,4]
               :: [a] -> [a] -- otočenie zoznamu od konca
rev
rev [] = [] -- triviálny prípad
                                                    > rev [1..4]
rev(x:xs) = (rev xs) ++ [x] -- rekurzívne volanie,
                                                    [4,3,2,1]
                                 append [x] na koniec
-- iteratívny reverse
                             -- otočenie ale iteratívne
reverse xs = rev' xs []
                                                  > reverse [1..4]
rev'[] ys = ys
                                                  [4,3,2,1]
rev'(x:xs) ys = rev'xs(x:ys)
```

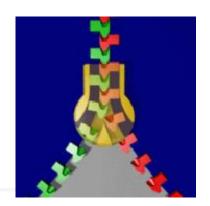

Definujme binárnu funkciu *spoj*, ktorá spojí dva rovnako dlhé zoznamy do jedného zoznamu dvojíc, prvý s prvým, druhý s druhým, a t.ď.

Táto funkcia sa štandardne volá zip.

Definujme unárnu funkciu *rozpoj*, ktorá takto zozipsovaný zoznam rozpojí na dva zoznamy.

Funkcia **nemôže** vrátiť dve hodnoty, ale môže vrátiť dvojicu hodnot.

```
    rozpoj :: [(a,b)] -> ([a],[b])
    rozpoj [] = ([],[])
    rozpoj ((x,y):ps) = (x:xs,y:ys)
    where
    (xs,ys) = rozpoj ps
    Táto funkcia sa štandardne volá unzip

Main> rozpoj [(1,"a"),(2,"b"),(3,"c")]
([1,2,3],["a","b","c"])
(xs,ys) = rozpoj ps
dvojica ako pattern
```

rozpoj ((x,y):ps) = let (xs,ys) = rozpoj ps in (x:xs,y:ys)

Syntax – let-in

Syntax – case-of

```
rozpoj :: [(a,b)] -> ([a],[b])
```

```
rozpoj [] = ([],[])
rozpoj ((x,y):ps) = let (xs,ys) = rozpoj ps
in (x:xs,y:ys)
```

- let pattern₁ = výraz₁;
 ... ;
 pattern_n = výraz_n
 in výraz
- let x = 3;y = x*xin x*y

```
fib" n = case n of

0 -> 0;

1 -> 1;

m -> fib"(m-1)+

fib"(m-2)
```

```
    case výraz of
        hodnota<sub>1</sub> -> výraz<sub>1</sub> ;
        ... ;
        hodnota<sub>n</sub> -> výraz<sub>n</sub>
```

```
spoj:: [a] -> [b] -> [(a,b)]
spoj (x:xs) (y:ys) = (x,y): spoj xs ys
spoj (x:xs) [] = []
spoj [] zs = []
```

Currying

```
prečo nie je zipsovacia fcia definovaná
```

spoy :: ([a],[b]) -> [(a,b)]

ale je

spoj :: [a] -> [b] -> [(a,b)]

v takom prípade musí vyzerať:

```
spoy (x:xs,y:ys) = (x,y) : spoy (xs,ys)
spoy (x:xs,[]) = []
```

spoy ([],zs) = []

f(t1, t2, ..., tn)::t

f ::(t1, t2, ..., tn) -> t

žijeme vo svete unárnych fcií

f:: t1->t2->...->tn->t

f:: t1->(t2->(...->(tn->t)))

príklad:

spoj123 = spoj [1,2,3]

spoj123::[a] -> [(Int,a)]

Main> spoj123 [True,False,True] [(1,True),(2,False),(3,True)]

Main> spoy ([1,2,3],["a","b","c"]) [(1,"a"),(2,"b"),(3,"c")]

(množinová notácia)

- pri písaní programov používame efektívnu konštrukciu, ktorá pripomína matematický množinový zápis.
- z programátorského hľadiska táto konštrukcia v sebe skrýva cyklus/rekurziu na jednej či viacerých úrovniach.

Príklad:

zoznam druhých mocnín čísel z intervalu 1..100:

```
[ n*n \mid n < -[1..100] ]  \{ n*n \mid n \in \{ 1, ..., 100 \} \}
```

zoznam druhých mocnín párnych čísel z intervalu 1..100:

```
[ n*n | n < -[1..100], even n ] { n*n | n \in \{1, ..., 100\} \& 2|n\}
```

zoznam párnych čísel zoznamu:

```
selectEven xs = [x \mid x<-xs, even x] \{x \mid x \in xs \& even x\} Main> selectEven [1..10] [2,4,6,8,10]
```

(množinová notácia)

Syntax

[(3,4,5),(4,3,5),(6,8,10),(8,6,10)]

```
[ výraz | (generátor alebo test)* ]
         <generátor> ::= <pattern> <- <výraz typu zoznam (množina)>
                          ::= <booleovský výraz>
         <test>
           zoznam vlastných deliteľov čísla
                                                               Main> factors 24
                          = [ i | i <- [1..n-1], n `mod` i == 0 ]
                                                                 [1,2,3,4,6,8,12,24]

    pythagorejské trojuholníky s obvodom <= n</li>

            pyth n = [(a, b, c) | a < -[1..n],
                                  b <- [1..n], -- určite aj efektívnejšie ...
                                   c < -[1..n],
                                   a + b + c <= n,
                                  a^2 + b^2 == c^2
Main> pyth 25
                                   Main>:type pyth
```

pyth :: (Num a, Enum a, Ord a) => a -> [(a,a,a)]

(matice)

```
malá násobilka:
   nasobilka = [(i, j, i*j) | i < -[1..10], j < -[1..10]]
                                 [(1,1,1),(1,2,2),(1,3,3),...]::[(Int,Int,Int)]
   nasobilka' = [ (i,j,i*j) | j < [1..10] ] | i < [1..10] ]
                                 [[(1,1,1),(1,2,2),(1,3,3),...],
                                  [(2,1,2),(2,2,4),....]
                                  [(3,1,3),...],
                                 ] :: [[(Int,Int,Int)]]

type definuje typové synonymum

type Riadok = [Int]
type Matica = [Riadok]
i-ty riadok jednotkovej matice
                                                                 [1,0,0,0]
   riadok i n = [if i==j then 1 else 0 | j <- [1..n]]
                                                                 [[1,0,0,0]
                                                                  [0,1,0,0]
 jednotková matica
                                                                  [0,0,1,0]
   jednotka n = [riadok i n | i < -[1..n]]
                                                                  [0,0,0,1]]
```

(matice)

sčítanie dvoch matíc – vivat Pascal ©

```
scitaiMatice
                   :: Matica -> Matica -> Matica
scitajMatice m n =
         [ [(m!!i)!!j + (n!!i)!!j | j < - [0..length(m!!0)-1] ]
                               | i <- [0..length m-1] ]
```

transponuj maticu pozdĺž hlavnej diagonály

```
:: Matica -> Matica
transpose
```

transpose [] = []

transpose ([]: xss) = transpose xss

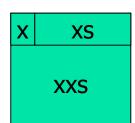
```
= (x : [h | (h:t) <- xss]) :
```

```
transpose ((x:xs) : xss)
m1 = [[1,2,3],[4,5,6],[7,8,9]]
                                                       transpose (xs : [t | (h:t) <- xss])
m2 = [[1,0,0],[0,1,0],[0,0,1]]
```

m3 = [[1,1,1],[1,1,1],[1,1,1]]

```
scitajMatice m2 m3 = [[2,1,1],[1,2,1],[1,1,2]]
```

transpose m1 = [[1,4,7],[2,5,8],[3,6,9]]

(permutácie-kombinácie)

vytvorte zoznam všetkých 2ⁿ n-prvkových kombinácií {0,1} pre n=2, kombinácie 0 a 1 sú: [[0,0],[1,0],[1,1],[0,1]] kombinacie 0 = [[]] kombinacie (n+1) = [0:k | k <- kombinacie n] ++ [1:k | k <- kombinacie n]</p>

vytvorte permutácie prvkov zoznamu

```
perms [] = [[]]
perms x = [ a:y | a <- x, y <- perms (diff x [a]) ]
-- rozdiel' zoznamov x y (tie, čo patria do x a nepatria do y)
diff x y = [ z | z <- x, notElem z y]
```

```
Main>:type perms
```

perms :: Eq a => [a] -> [[a]]

Main>:type diff

diff :: Eq a => [a] -> [a] -> [a]

Main> perms [1,2,3] [[1,2,3],[1,3,2],[2,1,3],[2,3,1],[3,1,2],[3,2,1]]

List comprehension (quicksort)

quicksort

Main> qs [4,2,3,4,6,4,5,3,2,1,2,8] [1,2,2,2,3,3,4,4,4,5,6,8]

4

Porovnávanie so vzorom

(pattern matching)

V hlavičke klauzule či vo where let výraze sa môže vystytnúť vzor typu:

konštruktorový vzor, n-ticareverse [] = []

reverse (a:x) = reverse x ++ [a]

n+k - vzor

```
ack 0 n = n+1
ack (m+1) 0 = ack m 1
ack (m+1) (n+1) = ack m (ack (m+1) n)
```

wildcards (anonymné premenné)

head
$$(x:_) = x$$

tail $(_:xs) = xs$

@-vzor (aliasing)

@-aliasing (záležitosť efektívnosti)

definujte test, či zoznam [Int] je usporiadaným zoznamom:

```
-- prvé riešenie (d'alšie alternatívy, vid' cvičenie):
usporiadany :: [Int] -> Bool
usporiadany [] = True
usporiadany [_] = True
usporiadany (x:y:ys) | x < y = usporiadany (y:ys) | otherwise= False
```

 @ alias použijeme vtedy, ak chceme mať prístup (hodnotu v premennej) k celému výrazu (xs), aj k jeho častiam (y:ys), bez toho, aby sme ho najprv deštruovali a následne hneď konštruovali (čo je neefektívne):

```
-- v tomto príklade xs = (y:ys)
usporiadany''' [: [Int] -> Bool
usporiadany''' [: True
usporiadany''' [: True
usporiadany''' (x:xs@(y:ys)) = x < y && usporiadany''' xs
```